

DENKEND AAN BORNE, EEN SCHRIJFWEDSTRIJD.

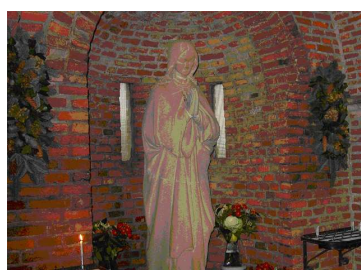
Onder de vele activiteiten die Borne 800 tot een feestelijk jaar maakten, nam ongetwijfeld de schrijfwedstrijd een prominente plaats in. Meer dan dertig Bornenaren en oud-Bornenaren gaven aan de oproep gehoor hier aan mee te doen. Het aantal prozastukken was aanzienlijk groter dan de poëtische ontboezemingen. In de jury zaten burgemeester C. Brekelmans, G. Nijkamp en H. Willems. Opvallend is dat de drie inzendingen die door de jury gehonoreerd werden, prozastukken zijn waarin jeugdherinneringen worden opgehaald. De winnaars waren J. Kwast, J. Nijhof en R. Kloesmeijer. Hun inzendingen zijn inmiddels in de Bornse Courant verschenen op 23 november, 7 december en 4 januari.

Een inzending die niet in de prijzen viel, maar toch de moeite waard is om er kennis van te nemen, was die van Jan Stoop die met zijn lyrische impressie van de sfeer rond de Mariakapel een stukje boeiend Borne tot leven heeft gebracht.

Hieronder zijn 'kleinood'.

Mariakapel

Mariabeeld in de kapel

Het kerkhof achter de kapel

Kleinood geschreven op een kerkhofje

September. Zomaar een doordeweekse avond. De toren van de katholieke kerk slaat zes uur. De Oude Kerk galmt zes keer na.

Er is nog een beetje zomer, nazomer. Afgezwakte bundels zonlicht vallen zwoel door de berken-, de beuken- en de eikenbomen die het kerkhofje bij de Mariakapel in Oud-Borne omringen. Septembegroen is anders dan het groen van de lente. Septembegroen is al klaar, voorjaarsgroen moet nog beginnen.

Maria bewaakt als een poortwachteres drie zerken. Ze staat er met de rug naar toe. Ze weet dat een 150 jaar oude beukenboom het echte werk doet. De negentiende-eeuwse zerken, waaronder een pastoor, een kapelaan en een geneesheer rusten, liggen aan de voet van de kolossale boom, waaraan sommigen geneeskracht toeschrijven. Maria knipoogt. Het zou waar kunnen zijn.

Een ander verhaal is, dat de skeletten onthoofd zijn. Jarenlang zou tenminste één schedel gestaan hebben in een nisje in de Klopjeswoningen. (Ja, ja. Klopjes. 'Zij die aan de hemel aankloppen', herinner ik mij uit een boekje.)

Maria staat in een in romaanse stijl opgetrokken kapelletje. Volgend jaar staat ze er al een halve eeuw. Er branden altijd kaarsen. Devoot kijkt ze altijd neer op tientallen bloemen. Onthoofd en onthand werd ze gevonden in een gebombardeerde kerk in het Duitse Vreden. Ze is getekend, gehavend. Zo ontgaan van kleur dat haar littekens opvallend zichtbaar zijn.

Ik zoek haar blikveld. Verbeeld me dat ze ja knikt als ik een tikkeltje zwaarmoedig mijmer over incomplete skeletten en littekens van het leven. Het zou wel eens waar kunnen zijn, lijkt ze te zeggen. Minutenlang, geknield op een bidstoel, kijk ik haar aan. Getekend droom-

gezicht. Indringend, onweerstaanbaar. Zelden ben ik zo liefdevol bejegend door een beeltenis. Als ik wegloop, begint het te regenen. Het maakt het kerkhofje tot wat een kerkhofje behoort te zijn. Een trieste bedoening. Zum Tode betrübt.
Betrübt? Blijmoedig komt er een deuntje in mij op. Ik fluit. Ave Maria.

Jan Stoop

Wat de tied is? At gen miej dat vrög, wet ik 't. A-k 't oetlegn wil, wet ik 't nich.

UIT HET AANTEKENBOEK VAN J..B. SCHOEMAKER N° -11-

Tot nu is steeds gerefereerd aan het aantekenboek, daarnaast zijn er ook veel mondelinge overleveringen die de moeite van het vermelden waard zijn. Onderstaande gebeurtenissen, van wijlen mevrouw Morselt – Knuif, zijn daar enkele van.

Het is het verschillende keren voorgekomen dat tijdens de spreekuren alle straten rondom zijn woonhuis vol stonden met paarden en wagens, van mensen uit de verre omtrek die bij de dokter kwamen voor medische hulp. Er werd wel eens in natura afgerekend met een speenvarkentje, waar de dokter zeer van hield.

Een bijzonder voorval, dat voor waar wordt doorverteld, is het verhaal van een vrouw die bij een gebeurtenis zo zeer geschrokken was, dat ze haar stem was kwijt geraakt en geen woord meer uit kon brengen. De dokter die uit haar gebarentaal al begrepen had wat de oorzaak was, zette haar op een stoel en zei tot haar: “Blijf hier maar even wachten”. Hij liep naar achteren de keuken in, maakte een pook roodgloeiend en hield die vervolgens plotseling voor het gezicht van de vrouw. De vrouw gaf van schrik een gil en had hiermee haar stem weer terug. “Zo, nu kun je wel weer gaan”, sprak de dokter tegen de hevig geschrokken vrouw. “Waar 't ermee is ingekomen, moet het er ook maar mee uit.” En de volgende patiënt kon binnen komen.

J.B. Leuverink